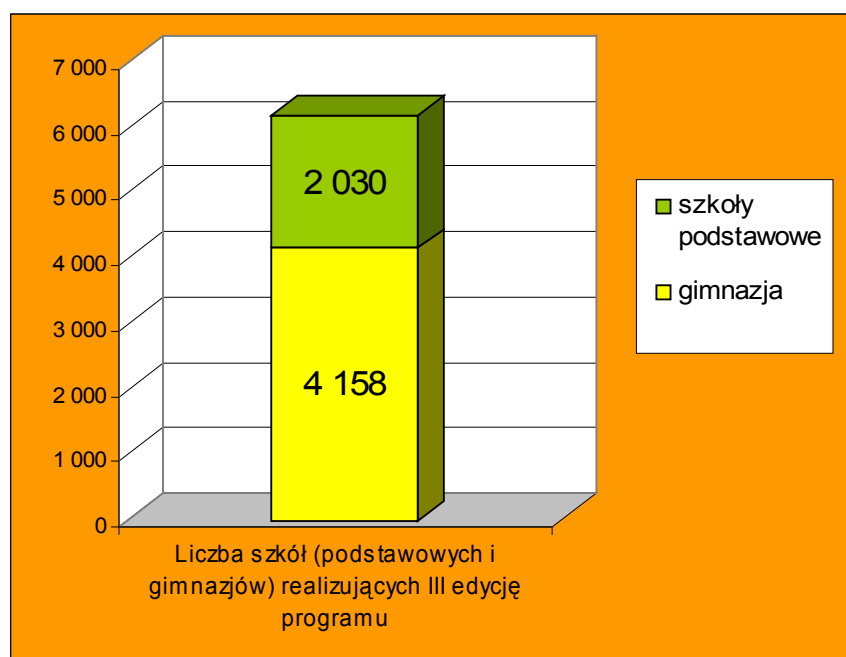

Liczba szkół i uczniów biorących udział w realizacji programu

Gimnazjum	Klasy I	Klasy II	Klasy III	Razem
Liczba uczniów	241 978	269 345	261 671	772 994
Liczba uczniów biorących udział w programie	208 342	199 195	180 194	587 731
RAZEM				1 360 725
Szkoła Podstawowa	Klasy V	Klasy VI	Razem	
Liczba uczniów	88 006	93 230	181 236	
Liczba uczniów biorących udział w programie	72 389	74 499	146 888	
RAZEM				328 124
SUMA:				1 688 849

Liczba szkół realizujących III edycję programu

Niektóre tytuły projektów opracowywanych w szkołach poszczególnych województw:

Dolnośląskie

Ekologicznie, zdrowo, sportowo

Jesteś tym, co jesz

Konserwanty i ich wpływ na organizm człowieka

Żywność w reklamie

Kujawsko - pomorskie

Czy wiesz, co jesz? Nie wystarczy jeść – należy się odżywiać

Rajd rowerowy szlakami rezerwatów przyrody

Poznaj przyczyny, zrozum skutki i naucz się żyć zdrowo, by zachować na długie lata aktywność ruchowa

Indeks sprawności fizycznej

Trzymaj Formę – plan pracy

BMI w naszej szkole

*Ćwiczenia gimnastyczne poprawiające sylwetkę
Młodzi olimpijczycy, czyli znaczenie aktywności fizycznej w życiu człowieka*

Lubelskie

*Dekalog zdrowia
Znamy anatomię własnego ciała
Każdy kęs ma swój sens*

Lubuskie

*Będę mistrzem zdrowia, urody i ruchowej swobody
Trzymać Formę - jak walczyć z nadwagą i otyłością
Racjonalne żywienie dzieci i młodzieży w wieku 13-15 lat*

Łódzkie

*Mleczna rewia
Właściwe odżywianie sportowców. Wpływ wysiłku fizycznego na przemianę materii, higiena osobista sportowca.
Plan żywieniowy mojej rodziny*

Małopolskie

*Słodczyce pod kontrolą – z piramidą zdrowia na TY
Mamo Tato chcę zmienić dietę
ZIOM czyli Zdrowa I Odpowiedzialna Młodzież*

Mazowieckie

*Bądź kowalem swego losu – trzymaj formę w zdrowy sposób
Zdrowie w szkole – pod lupą
Zdrowy tryb życia bez nałogów i tycia*

Opolskie

*Edukacja pływacka – wpływ pływania na organizm człowieka
Żywnienie a chemia
Projekt działań proekologiczno – zdrowotnych*

Podkarpackie

*Rower i przyroda zdrowia doda
Jedz warzywa i owoce – mają w sobie zdrowe moce*

Podlaskie

*Inwestuj w zdrowie
Wiedząc co kupuję, pieniędzy nie marnuję
Zrób reformę-Trzymaj Formę!*

Pomorskie

*Smak Życia
Recepta na dorastanie*

Śląskie

*Niezbędnik zdrowego ucznia
Ruch najtańszym i najzdrowszym lekiem
Najlepszymi lekarzami na świecie są: doktor dieta, doktor ruch i doktor dobry humor*

Kielce

*Żyć zdrowo to nie tylko wiedzieć, ale chcieć
Żyj zdrowo, bo potrafisz
Gimnazjalista od zdrowia specjalista*

Warmińsko - mazurskie

*Dieta+ aktywność = zdrowie twojej rodziny
Spacery lepsze niż desery - raz, dwa, trzy spróbuj Ty*

Przerwy nie muszą być nudne

Wielkopolskie

Choroby cywilizacyjne i społeczne XXI wieku

Trzymaj Formę – kontroluj masę ciała

O odżywianiu od A do finansowego

Zachodniopomorskie

Dbam o zdrowie. Ekologia, sport, integracja

Przyłóż wagę do serca

Opinie o programie wśród uczestników programu

UCZESTNICY PROGRAMU/ OPINIE	Bardzo pozytywne	Raczej pozytywne	Trochę pozytywne, trochę negatywne	Raczej negatywne	Bardzo negatywne	Nie docierały do mnie opinie
Młodzież realizująca program	2003	786	245	4	3	113
Rodzice uczestników programu	1262	1919	185	7	128	935
Osoby prowadzące zajęcia z młodzieżą	2214	2047	188	6	2	128

Formy realizacji działań prozdrowotnych prowadzonych w ramach realizacji programu

Formy realizacji	Liczba przedsięwzięć	Liczba uczestników
Narady	3 585	27 234
Szkolenia	1 633	38 349
Wizytacje	3 150	-
Pogadanki	22 625	394 389
Prelekcje	5 017	166 841
Instruktaże	9 184	134 122
Pokazy	7 424	294 311
Ćwiczenia	17 291	269 586
Konkursy	5 518	222 558
Imprezy	4 965	145 036
Projekcje Filmów	3 900	106 218
Rozmowy indywidualne	20 807	27 589
Punkty informacyjne	1 325	51 394
Informacje w prasie	496	-
Audycje radiowe	130	-
Informacje w telewizji	69	-
Informacje w Internecie	1 332	-

Uwagi końcowe wojewódzkich i powiatowych koordynatorów programu z Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

Szkolni koordynatorzy postrzegają program „Trzymaj Formę!” bardzo pozytywnie. Zwracają uwagę, że rozszerza treści zawarte w programie nauczania, zwłaszcza o praktyczną wiedzę, którą uczniowie mogą wykorzystywać w wielu sytuacjach życiowych. Zdaniem koordynatorów młodzież w większości chętnie bierze udział w programie - wykazuje się aktywnością we współtworzeniu projektów podejmując działania edukacyjne, zarówno wobec innych uczniów jak i swoich najbliższych. Program daje uczniom możliwość wykazania się, twórczego myślenia i działania, uwrażliwia na kwestie odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Uczniowie podczas realizacji projektów są aktywni, w ten sposób zdobywają ważną wiedzę, umiejętności i nawyki. Praca metodą projektu pomaga także integrować młodzież, uczy wspólnej pracy i selekcji informacji pozyskiwanych z różnorodnych źródeł.

Szkolni koordynatorzy programu często zgłaszają trudności w dotarciu z treściami programowymi do rodziców uczniów - brak jest materiałów do tej grupy celowanej. Wszyscy też zwracają uwagę na zbyt małą ilość broszur dla uczniów. Stosunkowo słaba ocena tej pomocy wiąże się właśnie z tym niedostatkiem, a nie z wartością merytoryczną broszury.

Wzorem lat ubiegłych koordynatorzy szkolni zgadzają się, co do tego, że program „Trzymaj Formę!” jest potrzebny. Daje możliwość zapoznania się z prawidłowymi wzorcami żywieniowymi, uświadamia ważną rolę aktywności fizycznej, wskazując jednocześnie na alternatywne, często nieznane formy aktywnego spędzania wolnego czasu rozbudzając w młodzieży pragnienie realizowania zdrowego stylu życia.

- Trudności z wyegzekwowaniem informacji zwrotnych ze szkół
- Uczniowie w dużym stopniu przyswoili wiedzę teoretyczną i praktyczną
- Chęć kontynuacji programu przez szkoły
- **Potrzeba długofalowej edukacji**
- Program był zrealizowany zgodnie z założeniami
- Korzystne byłoby przekazywanie wiadomości rodzicom przez dzieci
- Zauważalne zmiany nawyków żywieniowych u uczniów oraz zmiany w asortymencie sklepików szkolnych
- **Wskazane rozszerzenie programu na dzieci młodsze**
- Większa współpraca z organami samorządu terytorialnego
- Tematyka programu wzbudza zainteresowanie uczniów

- Zauważalne są zmiany w nawykach żywieniowych dzieci i młodzieży
- **Pomocnym materiałem byłby film edukacyjny**
- **Więcej scenariuszy zajęć w podręczniku dla nauczyciela**
- Wcześniej powinny być przekazywane informacje nt kolejnej edycji programu
- Stwierdzono zmniejszoną liczbę zwolnień z zajęć wf i większy udział w różnorodnych formach pozalekcyjnych zajęć sportowych
- Pozwala na integrację środowiska szkolnego i rodzin
- **Jednoczesne edukowanie uczniów, rodziców i nauczycieli przynosi oczekiwane efekty**
- Koordynatorzy wypowiadają się za kontynuacją programu
- **Program był doskonałą promocją szkoły**
- **Zbyt duże wymagania odnośnie dokumentowania działań, zbyt obszerne sprawozdania**
- Ze względu na to że szkoły otrzymują oferty realizowania programów edukacyjnych podobnych do TF! nauczyciele chcą, by połączyły wspólne siły i by była to jedna oferta programowa
- **Pomocny byłby film nt. żywienia dzieci i młodzieży**
- Potrzeba wzbogacenia programu o nowe pomoce dydaktyczne
- **Na stronie internetowej programu umieścić przykładowe zajęcia warsztatowe**
- Poruszane w programie zagadnienia częściowo zostały wprowadzone do nowej podstawy programowej
- **Aktywni realizatorzy programu powinni być nagradzani**
- Część koordynatorów uważa, że program nie powinien być realizowany gdyż: w ciągu trzech lat wyczerpano pomysły na realizację programu; zgodnie z podstawą programową większa część treści pokrywa się z przedmiotami tj. wychowanie fizyczne, biologia czy przyroda; szkoły uczestniczą w programach realizujących bardzo podobne treści; prawidłowa realizacja Programu wymaga dodatkowego nakładu finansowego

